

„Култове и култови места в България и по света“

Манастир „Св. Илия“ с. Чинтулово, Сливенско

Автор: Камелия Василева, 2 курс

Специалност: Българска филология

*Манастир „Св. Илия”
с. Чинтулово, Сливенско*

Защо избрах да пиша за този обект?

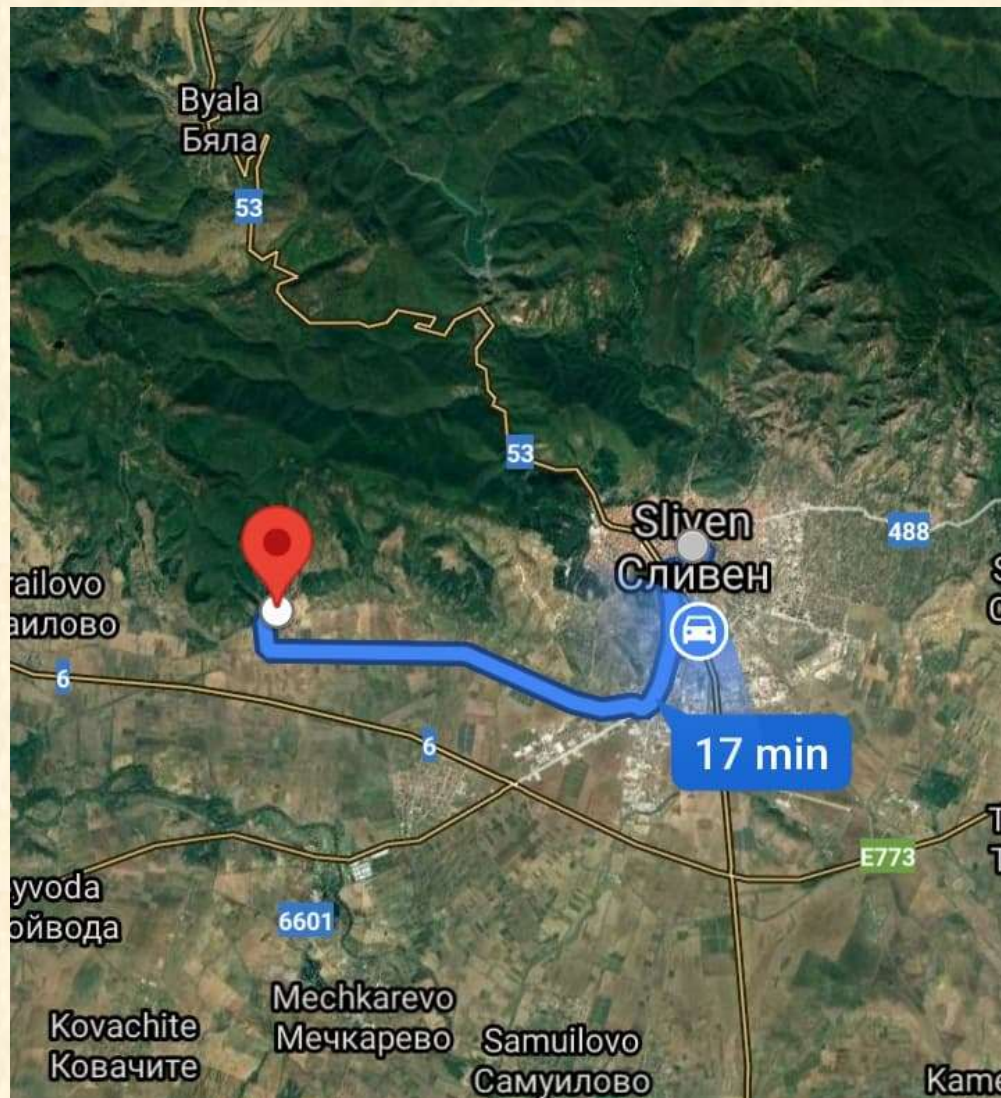
- Манастирът е разположен в близост до моя роден град – Сливен. Избрах да Ви представя този култов обект, защото останах впечатлена от всички чудодейни разкази, които съм чувала за тази света обител. Голяма част от по-възрастните жители на града дори го наричат “Българския Йерусалим”.
- Манастирът официално носи името “Св. Илия”, а неофициално жителите на града го наричат Чинтуловския манастир (защото е разположен в непосредствена близост до село Чинтулово) или Манастирът на пророк Илия.

Снимка от последното ми посещение на манастира – май 2021г.

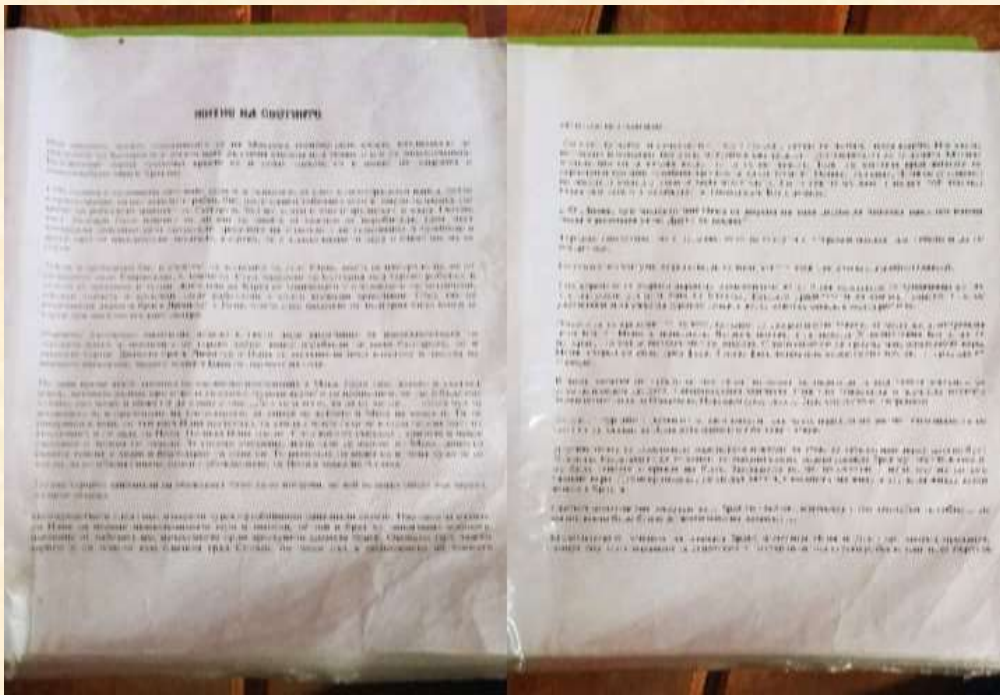
Разположение

- Село Чинтулово е разположено в южното подножие на Стара планина, на 8 км западно от град Сливен. А самият манастир е издигнат във височина в северния край на селото. Има пътеки, водещи пешеходците от центъра на селото до манастира, има и тесен път, приспособен за автомобили.

История на създаване

- **Важно!** Историята, която ще прочетете, е описана подробно в архиви, които се пазят в манастира. При изявено желание всеки посетител може да се запознае с житието на светиите, историята на създаване, както и с множество чудеса, свързани със светото място, които са подробно описани в книгата.

Житие на светиите

- 1396-а година е запомнена като най-тежката в историята на народа ни, година, свързваща се с падането на цяла България под игото на мюсюлманите. Тежък е бил животът на жителите на село Юрта, което се намирало на юг от село Гавраилово, Сливенско. Хората били много работливи и честни, а сред тях се откроявали двамата братя – Илия и Димитър.
- След падането под иго, братята били взети от местния ага за овчари. Населението виждало в тяхно лице защитници от посегателство, защото те винаги се застъпвали пред властите в защита на съселяните си. Тяхната Вяра ги учила само на добро – братята били праведни християни.
- По това време агата заминал на хаджилък – поклонение в Мека. Един ден неговата кадъна приготвила много хубави гюзлюми и си казала: “Де е сега агата, та да си хапне..” Илия чул за желанието ѝ и предложил да занесе от ястието в Мека на мъжа ѝ, но тя, разбира се, не му повярвала. След дълго настояване, кадъната увила с черве /кърпа/ в една тепсия част от гюзлюмите и ги дала на Илия. Той обаче по пътя заспал, а след като се събудил, гюзлюмите и тепсията не били при него.
- За най-голямо учудване, след няколко дни, когато агата се връща от Мека, той донесъл същите тепсия и черве и благодарил на жена си. Тя разказала всичко на мъжа си и това чудо те не могли да си обяснят иначе, освен с убеждението, че Илия е човек на Аллаха.

- Започнали да убеждават Илия да се потурчи, но той смело отказвал. Озверели турски разбойници нападнали селото и след като разбрали за отказа на Илия, арестували и него, и брат му Димитър. Оковали ги с вериги и ги повели по тесен път в подножието на планината, за да ги осъдят в Сливен.
- По пътя ги измъчвали с глад и жажда. След поредния отказ да им дадат вода, Илия се обръща към небето с думите: “О, Боже, чуй молбата ми! Нека от корена на това дърво да потекат няколко капки вода и да разквася устата си! Друго не искам...”
- Турците помислили, че той е полудял... Но след няколко минути от корените на близкото дърво потекли капки вода, а Илия успял да пие от тях. Те продължили да текат и образували малка река.
- Турците се ядосали още повече, защото молитвата му към Бог е била изпълнена веднага. Решили да го съсекат на място, без съд и присъда. В този момент от небето се чул гръм, то сякаш се отворило и над светия мъченик се спуснали седем кандила. Невидима сила вдигнала Илия и го понесла на юг към планинските възвишения до село Омарчево, където бил спуснат и погребан.
- Някои от турците, след като видели това, паднали на земята и започнали да се молят и да казват, че Илия е свят човек.. Други обаче се разярили още повече и се нахвърлили върху брат му. Той също бил съсечен без съд и присъда. А за мъченическата смърт на двамата братя се говорело от всички християни, които започнали да посещават гробовете им и да се кланят.

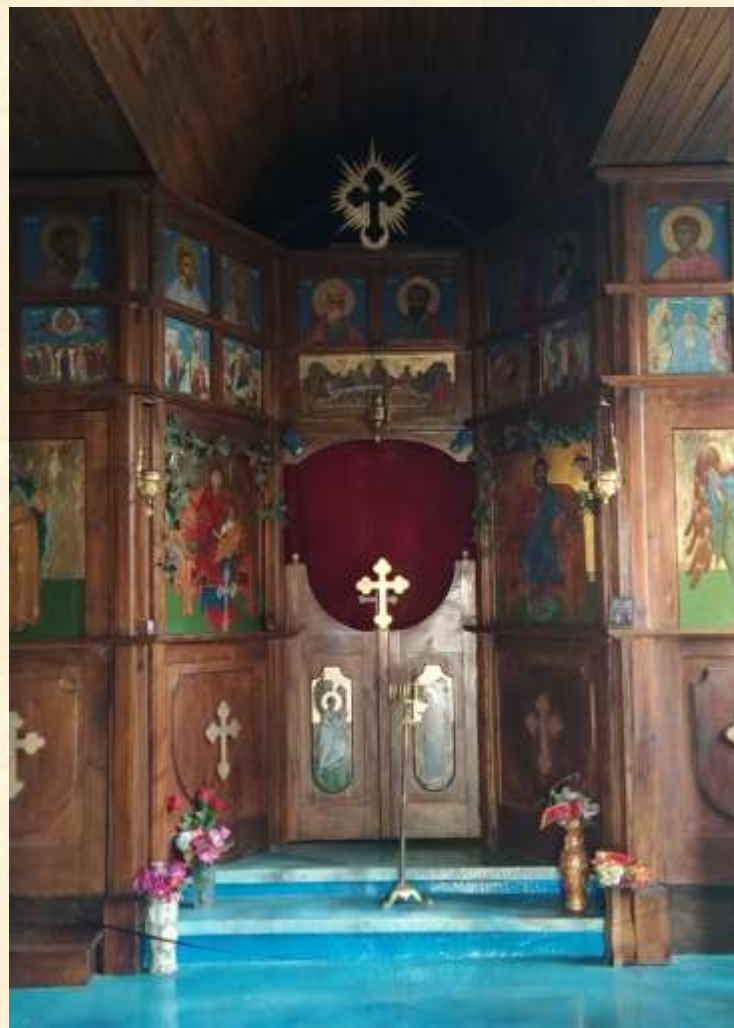
- В началото на 15 век над гроба на мъченик Илия била построена гробница, а възвишенията, където бил погребан, започнали да наричат Свети Илийски.
- По време на турската окупация 1829-1830 г. сливналията дядо Киро – по прякор Савака, изградил в село Касъмово (старото име на Чинтулово) гробница над лобното място на мъчениците и гроба на единия от тях – мъченик Димитър.

- За да има къде да изразяват почитта си към Илия и Димитър, жителите на тогавашно село Касъмово решили да изпратят прошение до Народното събрание, за да превърнат текето (гробницата) в християнски параклис.
- С указ, подписан от Фердинанд, тяхната молба била уважена и на Илинден (20 юли) 1905 г. тогавашният Сливенски митрополит Гервасий осветил гробницата и тя вече станала известна като параклиса „Св. пророк Илия“.

- В отделна сграда е изграден и храм, в който миряните могат да се помолят и да изразят своята почит към Бог.

- Текето се е състояло от две стаи – първата стая е малка, но съхранява множество икони на светиите, също така представлява нещо като преход към вътрешната стая. Във втората стая е гробът на мъченик Димитър. Стените на цялата гробница са обрисувани със сцени от живота на мъчениците.

Чудотворни елементи

- В долната част на самия гроб има специално пригодно място, на което вярващите сядат и спускат краката си. Твърди се, че именно тук човек се зарежда с лековитата божествена сила.
- Също така се вярва, че дори само докосването до гроба или поставянето на дребни монети на него, носи здраве и благополучие.

- Другият чудотворен елемент е аязмото, което се намира в манастира. Водата извира под корените на голямо дърво. Вярва се, че именно това е дървото, което пуска капки вода след молитвата на мъченик Илия към Бог.

- Вярващите християни пълнят вода от аязмото, влизат с нея в храма, а след това я оставят на целебния гроб на мъчениците Илия и Димитър. После отнасят по домовете си и пият от нея когато не се чувстват добре.

Разкази за чудесни събития

- Чудесата при лобното място на двамата братя мъченици и гроба на единия – мъченик Димитър, са явни и засвидетелствани от хората, търсили и получили чудотворство.
- Такъв е случаят на Стойко Качара от Сливенското село Мечкарево. Неговата дъщеря разакзва как, когато Стойко е бил на 18 години, не е можел да ходи. Разбирайки за чудодейната сила на гроба в Касъмово, баща му го качва на каруца, взима един овен и отиват заедно в манастира. Там принасят курбан, пренощуват в манастира и на следващия ден Стойко е здрав. Дори се прибира пеша до своето село, което е на повече от 10 км, а дъщеря му казва, че той живял до 84-годишна възраст, без да се е оплаквал от болки в кратата.

- Интересен е случаят с подарената камбана на манастира от 1914 г. По време на Балканската война, Петър Петров от село Касъмово е призван на фронта. Преди да замине, той отива в манастира, за да се помоли на гроба. Обещава, че ако светиите го запазят жив и здрав, ще подари камбана на манастира. За голямо учудване, от целия му взвод само той остава жив. Сякаш наистина божествената сила го е пазила и е отклоняла куршумите.
- В гр. Пловдив поръчва да се отлее камбана с надпис “Дар на манастир “Св. Илия” в с. Касъмово”.

- Има множество чудеса, свързани и с водата от аязмото, която хората смятат за лековита.
- Жена от с. Ясен на име Лиляна Петрова разказва как е имала проблеми с очите и костите, затова е пълнила цели туби с лековита вода и я е пръскала по дрехите и тялото си. Вярва, че благодарение на тази вода и пренощуването ѝ в манастира, тя е оздравяла.
- Въпросната дама е описала и как по време на своето посещение в манастира, тя се запознава с баба, която не е можела да върви. Бабата ѝ разказва как през нощта е видяла сияние от гроба, а след това получава и видение как турците съсичат двамата братя.

- В архивите се докоснах и до много други истории на хора, разказващи как са се излекували от лоши болести – проблеми с очите, стомаха, кожата, краката.

Много от чудесата, които са се случили при гроба на мъчениците, са останали в миналото - някои са записани, а други се предават от уста на уста.

За манастира са се грижили две жени, но след тяхната смърт през 1965 г., той рухва, а част от записаните истории са унищожени. През 1999 г. започва дълъг процес по възстановяването на манастира с помощта на местни хора и сливенския митрополит Йоаникий.

Кога най-често се посещава култовия обект?

- Манастирът се посещава както от жени, така и от мъже. В сградата има две специално пригодени стаи, в които, при желание, може да се пренощува.
- Отворен е по всяко време на годината, но най-много посетители има на 2 август (Илинден – по стар стил), когато се чества паметта на двамата братя.

Посещават ли представители на други конфесии този култов обект ?

- В миналото гробът се е почитал еднакво и от християни, и от мюсюлмани. Християните обаче смятали, че Димитър и Илия са само техни светци, дали живота си за Христовата вяра. Те често изхвърляли лоените свещи, оставяни от турците на гроба.
- Днес вярващите, които посещават този обект, са християни.

Външните стени на гробницата

Лични впечатления

- Първия път, когато посетих манастира, беше преди повече от 10 години. На едва единадесетгодишна възраст, това, което най-силно ми направи впечатление тогава, бе тесният, скътан в гората път, който ни отведе до високия златист купол, виждащ се много преди да се стигне до самото село.
- Имам по-ясни спомени от своето посещение през 2017 г., което беше точно на Илинден. Тогава имаше много хора, чакащи на опашка, за да влязат в манастира и да почетат паметта на мъченик Илия. Беше почти невъзможно да се стигне до гробницата, а хората само сядаха и ставаха бързо, за да дойде ред на следващия човек. В такива моменти, разбира се, не се усеща магията, а по-скоро само напрежението...
- Последното ми посещение беше съвсем скоро, с цел изготвянето на проекта. Този път избрах да отида в обикновен, а не в празничен ден, защото само така човек може да усети тишината, спокойствието и енергията. А когато се запознах с множеството чудеса, описани в архивите на манастира, сякаш повярвах още повече в силата на това място!

Източници

- Основният източник на информация, който използвах, са архивите, предоставени ми от жените в манастира.
- Всички снимки на култовия обект са от личния ми архив.
- Интернет източници, които ми помогнаха:
<http://www.desant.net/show-news/25531>
- <https://www.24chasa.bg/region/article/4682897>

Съгласна съм представените от мен материали да бъдат използвани за сайта *Encyclopaedia Slavica Sanctorum. Светци и свети места в България* на адрес www.eslavsanct.net с посочване на името ми - Камелия Василева.